

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Soruları

1.

Osmanlı padişahı Abdülmecid'in 1839 yılında Tanzimat Fermanı'nı ilan etmesi Türk demokrasi tarihinde önemli bir yere sahiptir. Özellikle bu fermanın içindeki maddeler eşitlik unsuru üzerine dikkat çekmiştir. Padişah mahkemelerin açık yapılacağını, herkesin kanun önünde eşit olacağını, tüm vatandaşların can ve mal güvenliğinin devlet güvencesi altına alınacağını ve kanunların her şeyin üzerinde tutulacağını duyurmuştur.

Buna göre Tanzimat Fermanı ile,

- I. Hukukun üstünlüğü kabul edilmiştir.
- II. Mülkiyet hakkı devlet güvencesi altına alınmıştır.
- III. Milli egemenlik benimsenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) I ve III. D) II ve III.

2. İstanbul Boğazı'na demirlenmiş İtilaf Devletleri'ne ait donanmayı gören Mustafa Kemal, bu duruma şu sözleri ile tepki göstermiştir: "Geldikleri gibi giderler!" Çünkü Mustafa Kemal, Türk ulusunun tutsaklığa asla boyun eğmeyeceğine ve özgürlüğünden ödün vermeyeceğine inanmıştır. Türk milleti de bağımsızlık ve özgürlük savaşını kazanarak Mustafa Kemal Paşa'nın haklı olduğunu dünyaya kanıtlamıştır.

Buna göre göre Mustafa Kemal'in;

- I. İleri görüşlülüğü,
- II. Kararlılığı,
- III. Vatansızlığı

özelliklerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

3.

"Bu antlaşma, Türk ulusuna karşı yüzyıllardan beri hazırlanmış ve Sevr Antlaşması'yla tamamlandığı sanılmış, büyük bir suikastin yıkılışını ifade eden bir belgedir. Osmanlı dönemine ait, tarihte benzeri görülmemiş bir siyasi zaferin eseridir!" **Mustafa Kemal Atatürk**

"Lozan Antlaşması'nın gerçek karakterini ve yüksek değerini Sevr Antlaşması ile kıyaslamakla anlamayı başarırız: Sevr, Osmanlı Devleti'nin tarihe gömülmesini saptayan bir belgedir; Lozan ise hür bir ulus sıfatı ile Sevr Antlaşması önünde boyun eğmeyen Türk Devleti'nin bağımsızlık hakkını bütün dünyaya kabul ettirmesinin sonucu olan uluslararası bir antlaşmadır." **Afet İnan**

"Gerçekten de bu, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, yenik düşmüş Orta Avrupa devletlerinden birinin galip devletlere kendi koşullarını kabul ettirerek imzaladığı tek antlaşmadır." **Lord Kinross**

Buna göre Lozan Antlaşması ile ilgili,

- I. Uluslararası alanda yankı uyandırmıştır.
- II. Türk Devleti lehine sonuçlanmıştır.
- III. Millî Mücadele bu anlaşma ile son bulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşabiliriz?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

4. Her devletin kendi kurtuluşunu sağlamaya yönelik birtakım çalışmaları olmuştur. Altı yüzyıl varlığını devam ettiren Osmanlı Devleti de son dönemlerinde devletin yıkılışını önleme amacıyla çeşitli düşünce akımlarını ortaya koymuş ancak yaşanan bazı olaylar bu fikir akımlarının başarısızlıkla sonuçlanmasına neden olmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi “ümmeçilik” anlayışının başarısızlıkla sonuçlanmasına örnek olarak gösterilebilir ?

- A) Çağın ihtiyaçlarına uygun olarak Avrupa'ya ayak uydurulamaması
B) Balkan uluslarının Osmanlı'ya karşı bağımsızlık amacı ile ayaklanması
C) I. Dünya Savaşı'nda Arap ulusların Osmanlı'ya karşı isyanı etmesi
D) Balkan Savaşları'ndan sonra tüm Türklerin bir çatı altında tutulmaya çalışılması

5.

Yukarıdaki haritada Mondros Ateşkes Antlaşması sonrası işgal edilen alanlar belirtilmiştir.

Buna göre haritadan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İşgal edilen topraklardan bazıları el değiştirmiştir.
B) Yunanistan yalnızca Ege Bölgesi'ni işgal etmiştir.
C) İngiltere'nin işgal bölgeleri diğer devletlere göre daha fazladır.
D) Her bölgede işgal edilen şehir sayısı farklıdır.

6. Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin aldığı kararlardan bazıları şunlardır:

- * Bölge dışına göç edilmeyecektir.
- * Bilim, iktisat ve din teşkilatları kurulacaktır.
- * Basın ve yayın yoluyla propaganda yapılacaktır.
- * İşgallere karşı direnecektir.

Alınan bu kararların ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diğer cemiyetlerden daha üstün duruma gelmek
- B) Cemiyetleri tek çatı altında toplamak
- C) Bölgeyi azınlıklar karşısında daha güçlü duruma getirmek
- D) Toplanan kongre sayısını artırmak

7.

Kurtuluş Savaşı'nda Maraş, Antep çevresinde Kuvâ-yı Millîye Komutanı olarak bölgedeki direnişi yöneten Ali Kılıç anısını dile getirmiştir:

Bir aralık konu İstiklâl Savaşı'na geldi. O savaş ki araç, gereç, personel kıtlığı bugün güç tasavvur edilirdi. Tümenlere binbaşılar, kolordulara yarbaylar komuta ediyordu. Fakat bu kadro canını dişine takmış bir ekipti. Var olmak ya da olmamak bu savaşın sonucuna bağlıydı. 30 Ağustos bu ruh hâletinin eseri idi. Anlatışlarını şöyle bağladı:

— İşte, büyük zafer böyle ortak bir eserdir. Şerefler de ortaktır.

Bu alçak gönüllülük şaheseriyle konunun kapanacağını tahmin ediyorduk. Bu arada Atatürk bir duraklama yaptı. Sonra içine dönük, âdeta kendisiyle konuşur gibi ilave etti:

— Ama yenilseydik sorumluluk ortak olmayacak, yalnız bana ait olacaktı.

Bu belagat karşısında gözyaşımı tutamadım. Tarihin, zaferleri kendine mal eden, yenilgileri ise maiyetine yükleyen sahte kahramanlarını hatırladım.

“Hatıralar, 1955”

Mustafa Kemal ile ilgili yukarıda verilen anıdan hareketle Mustafa Kemal ve askerlerinin;

- I. Vatanseverliği,
- II. Bağımsızlığa düşkünlüğü,
- III. Cesareti

özelliklerinden hangilerine ulaşabiliriz ?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

8. Mustafa Kemal Kütahya-Eskişehir Savaşı'nın yaşandığı dönemde tüm zorluklara rağmen "Silahıyla olduğu kadar beyniyle de mücadele etmek zorunda olan milletimizin, birincisinde gösterdiği başarıyı ikincisinde de göstereceğine şüphem yoktur." diyerek Maarif Kongresi'nin yapılmasını istemiştir.

Maarif Kongresi ile aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmeye çalışıldığı söylenemez?

- A) Millî Eğitim Sistemi'nin temellerini oluşturmak
- B) Çağdaş eğitim sistemi oluşturmak
- C) Eğitimi millî ve kültürel değerlerle birleştirmek
- D) Geleneksel eğitim sistemi oluşturmak

9. Erzurum Kongresi'nde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- Manda ve himaye kabul edilemez.
- Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
- Kuvâ-yı Millîye'yi etkin, millî iradeyi hakim kılmak esastır.

Buna göre Erzurum Kongresi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Millî sınırlardan bahsedilmiştir.
- B) Tüm yurdu ilgilendiren kararlar alınmıştır.
- C) Tam bağımsızlığa vurgu yapılmıştır.
- D) Osmanlı Devleti resmen sona ermiştir.

10. I. İnönü Savaşı'nın ardından,

- TBMM, Londra Konferansı'na çağrıldı.
- Moskova Antlaşması'yla Sovyet Rusya TBMM'yi tanıdı.
- Afganistan ile Dostluk Antlaşması imzalandı.

Yukarıda verilenlere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Askerî başarı siyasi başarıları da getirmiştir.
- B) TBMM tüm dünya tarafından tanınmıştır.
- C) I. İnönü Zaferi Millî Mücadele'nin en önemli zaferidir.
- D) İşgaller tamamen durdurulmuştur.

11. TBMM tarafından 1921 yılında kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun bazı maddeleri şöyledir:

- Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir.
- Yürütme ve yasama yetkisi, milletin tek ve gerçek temsilcisi olan Büyük Millet Meclisi'nde belirir ve toplanır.
- Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisi tarafından idare edilir ve hükümeti "Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti" adını taşır.

Buna göre Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ile;

- I. Meclis hükümeti sistemi,
- II. Güçler birliği ilkesi,
- III. Ulusal egemenlik

kavramlarından hangisinin benimsendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

12. İtilaf Devletleri I. İnönü Zaferi'nden sonra TBMM ile birlikte İstanbul Hükümetini de çağırışlardır. İlk söz hakkı İstanbul Hükümetine verilmiş ancak İstanbul Hükümeti temsilcisi Tevfik Paşa "Söz milletin gerçek temsilcisi olan TBMM'nindir." diyerek sözü TBMM temsilcisi Bekir Sami Bey'e bırakmıştır.

Buna göre;

- I. İtilaf Devletleri ikilik çıkarmak istemiştir.
- II. TBMM'nin İtilaf Devletleri tarafından varlığı kabul edilmiştir.
- III. İstanbul Hükümeti millî irade anlayışına saygı göstermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II.
C) I ve III. D) I, II ve III.

13. Doğu Cephesi'nde kazanılan zaferle Gümrü antlaşması imzalanmıştır. Bu Antlaşmayla Ermenistan Hükûmeti;

- Misak-ı Millî'yi tanıyacağını,
- Taraflardan birinin tanımadığı uluslararası bir antlaşmayı diğersinin de tanımayacağını kabul etmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Doğu Anadolu'da kurulacak olan Ermeni Devleti'nden vazgeçilmiştir.
- B) Ermenistan Sevr Antlaşması'nın geçersizliğini kabul etmiştir.
- C) Ermeniler Anadolu ile ilgili planlarına devam etmiştir.
- D) Ermenistan Hükûmeti TBMM'yi resmen tanımıştır.

14. I. Türk halkının TBMM'ye olan güveni artmıştır.
II. TBMM'nin saygınlığı ve otoritesi artmıştır.
III. Afganistan ile Dostluk Antlaşması imzalanmıştır.
IV. Londra Konferansı toplanmıştır.

Yukarıdakilerden hangileri I. İnönü Zaferi'nin uluslararası sonuçlarındandır?

- A) I, II ve III.
- B) III ve IV.
- C) I ve IV.
- D) II ve III.

15. I. Birden fazla cephede savaşmışlardır.
II. Halkın oluşturduğu güçlerdir.
III. Bölgesel güçlerdir.
IV. Düşman ilerleyişini tamamen durdurmuşlardır.

Yukarıdakilerden hangileri Kuvâ-yı Millîye'nin özelliklerindedir?

- A) I ve II.
- B) II ve IV.
- C) I, II ve III
- D) I, III ve IV.

16. Mustafa Kemal,

- Ali Fethi OKYAR başta olmak üzere birçok arkadaşını örgütleyerek İstanbul'da *Minber* gazetesini çıkarmıştır.
- Ordu içerisindeki siyasi çekişmelerin devlete zarar vereceği düşüncesi Balkan Savaşları'nın çıkmasıyla kanıtlanmıştır.

Bu bilgilerden yola çıkarak Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangileri sırasıyla çıkarılabilir?

- A) İnkılapçılık-İleri görüşlülük
B) Vatanseverlik-Açık sözlülük
C) Açık sözlülük-Çok yönlülük
D) Teşkilatçılık-İleri görüşlülük

17. Mustafa Kemal, birçok farklı ulusun bir arada yaşadığı Selanik'te eğitim hayatına başladı. Çalışkan, disiplinli bir öğrenci olan Mustafa Kemal, asker olmaya karar verdiği için askerî sınava girip başarılı oldu. Annesi Mustafa Kemal'in asker olmasına karşı çıktı. Ne pahasına olursa olsun asker olacağını bildiren Mustafa Kemal annesini de ikna ederek Selanik Askerî Rüştiyesine başladı. Manastır Askerî İdadisine geçtikten sonra hayatında önemli gelişmeler yaşandı. Fransızca'yı ve hitabet sanatını öğrendi. Milliyetçilik ve demokrasi gibi fikirleri özümsemi. Tarih bilinci oluştu. Ülke sorunlarının en fazla yaşandığı İstanbul'da Harp Okulunu ve Akademisini bitirdi. İstanbul Harp Akademisinden mezun olduktan sonra vatan ve millet sevgisiyle kolağası yüzbaşı olarak Şam'da görevine başladı.

Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Eğitim hayatını farklı şehirlerde sürdürmüştür.
B) Kararlı bir kişilik yapısına sahiptir.
C) Birçok alanda kendisini geliştirmiştir.
D) Ülke sorunlarının çözümüyle ilgili fikirler geliştirmiştir.

18. I. Dünya Savaşı başladığında Osmanlı Devleti kaybettiği toprakları geri almak, eski gücüne kavuşup dünyada yeniden sözünün geçmesini sağlamak ve içinde bulunduğu siyasi yalnızlıktan kurtulmak için bir grubun içerisinde yer almayı düşündü. Almanya, Osmanlı Devleti'nin artı yönlerini görüp
- Halifelik göcünü kullanarak İngiltere'nin sömürgelerindeki Müslümanları ayaklandırıp İngiltere'ye gidecek yardımları engellemek,
 - Jeopolitik konumundan faydalanarak Rusya'ya gidecek yardımları engelleyip Bakü petrolerine ve Hindistan'a ulaşmak,
 - Osmanlı Devleti'nde olan yer altı ve yer üstü kaynaklarını kullanarak askerî ihtiyaçlarını karşılamak,
 - Cephelelerdeki düşmanlarının gücünü azaltmak için yeni cephelerin açılması arzusuyla Osmanlı Devleti'ne yanaşmaya başlamıştır. Bu gelişmelerle birlikte Osmanlı Devleti Almanya'nın yanında İttifak grubunun içerisinde yer aldı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni kendi yanında I. Dünya Savaşı'na sokmayı isteme nedenlerinden biri değildir?

- A) Halifelik gücünden yararlanma isteği
B) Siyasi alanda yalnızlıktan kurtulma isteği
C) Jeopolitik konumundan faydalanma
D) İnsan gücünü kullanma

19. Tekâlif-i Millîye emirlerinden bazıları şunlardır:

- Her ilçede bir Tekâlif-i Millîye Komisyonu kurulacak.
- Her aile birer kat çamaşır, birer çift çorap ve çarık verecek.
- Halk, elindeki silah ve cephaneyi üç gün içinde bu komisyonlara teslim edecek.
- Taşıt sahipleri ayda bir defa olmak üzere yüz kilometrelik mesafeye ücretsiz askerî nakliye yapacak.

Belirtilen maddelerden yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Topyekûn mücadelenin göstergesidir.
B) Askerlerin ihtiyaçları karşılanmaya çalışılmıştır.
C) Alınan kararlarla ordunun tüm ihtiyaçları karşılanmıştır.
D) Asker ve askerî malzemelerin sevkiyatı kolaylaşmıştır.

20. Mustafa Kemal;

- İtalya'nın Trablusgarp'a saldırmasıyla gönüllü olarak cepheye gitti.
- II. Balkan Savaşı'nda görev alarak Edirne'nin kurtarılmasında önemli başarılar elde etti.
- Çanakkale Savaşı'nda düşmanın çıkartma yapacağı yerleri tahmin ederek gerekli tedbirleri aldı.
- Sakarya Savaşı'nda ordunun başında tüm Yunan güçlerine karşı büyük bir mücadeleye girişti.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Farklı cephelerde görev almıştır.
II. Katıldığı savaşlarda tecrübe kazanmıştır.
III. Vatansever bir liderdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.